

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Erdei Gyula ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Dr. Czákó-Háger Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen jogalap nélküli gazdagodás megfizetése és egyéb iránt indított perében a Törvényszék 2015. július 1. napján kelt számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltségviselés körében megváltoztatja, a felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú eljárásban felmerült perköltség összegét 232.600 (kétszázharminckétezer-hatszáz) forintra + ÁFA-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 116.300 (száztizenhatezer-háromszáz) forint + ÁFA másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes a **R. Kft.** jogutódja, az alperes a **K. Zrt.** jogutódja.

A felperes és a perben nem álló **M. Rt.** (**M. Rt.**) 2005. szeptember 13-án cukorrépa betakarítására és díjának engedményezésére vonatkozó megállapodást kötöttek, amelyben a **M. Rt.** arra vállalt kötelezettséget, hogy az alperes jogelődje által megtermelt cukorrépát 90 hektáron betakarítja és a kijelölt depo helyre szállítja. Megállapodtak abban, hogy az alperes jogelődje a betakarítás költségét és az egyéb megállapodásban foglaltakat a cukorrépa árbevételből engedményezi a **M. Rt.**-re. A megállapodást záradékkal látták el, amelyben a **R. Kft.** akként nyilatkozott, hogy kötelezettséget vállal arra, hogy az engedményezéssel érintett összeget a **M. Rt.** számlájára utalja.

A felperes jogelődje 2005. november 7-én készítette el az első előlegelszámolást az alperessel, amelyben az alperes jogelődje részére 13.809.543 forint répaelőleg mellett 4.652.739 forintot írt jóvá a **M. Zrt.** által elvégzett silózás ellenértékéért. A második előlegelszámolásra 2005. november 30-án, a végelszámolásra 2006. január 30-án került sor a **R. Kft.** és az alperes jogelődje között az első előlegelszámolás figyelembevételével.

Az alperes jogelődje 2006. április 25-én felhívta a **M. Rt.**-t, hogy a 4.652.739 forint silózási költséget fizesse meg, mert a **R. Kft.** a **M. Rt.** követelését a **K. Zrt.** silózási számlájának összegével csökkentve egyenlítette ki. A fizetési felszólítást 2006. október 16-án megismételte. Miután a **M. Rt.**

az alperes követelését nem egyenlítette ki, az alperes pert indított a **M. Rt.** ellen a ... Városi Bíróság előtt, amely szám alatt volt folyamatban. A perbe a **M. Zrt.** pernyertessége érdekében a jelen per felperese beavatkozott. A ... Városi Bíróság az alperes jogelődjének keresetét elutasította, az elsőfokú ítéletet azonban a ... Bíróság a számú ítéletével megváltoztatta és kötelezte a **M. Zrt-t** 4.652.739 forint és annak 2005. október 29-től a kifizetés napjáig járó kamatai és perköltség megfizetésére az alperes jogelődje javára. A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a számú ítéletével hatályában fenntartotta.

A felperes leszállított, majd módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest jogalap nélküli gazdagodás címén 4.652.739 forint tőke és kamatai megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy azzal, hogy a ... Városi Bíróság előtt indult peres eljárásban született jogerős ítélettel a bíróság kötelezte a **M. Zrt-t** a jelen per alperese javára 4.652.739 forint és járulékai megfizetésére, a felperes által készített cukorrépa elszámolás egysége felborult, mivel ezt az összeget a felperes már átutalta az alperes számára, így ezzel az összeggel az alperes jogalap nélkül gazdagodott. Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy az F/2. alatt csatolt silózási szolgáltatásról kiállított számla mögött létrejött szóbeli megállapodás érvénytelen és eredeti állapot helyreállítása címén kérte a fenti összeg megfizetésére kötelezni az alperest. Harmadlagosan kérte a cukorrépa elszámolás helyességének megállapítását és a számadás kiegyenlítettlen maradványaként mutatkozó 4.652.739 forint tekintetében az alperes visszafizetésre kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 1.000.000 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletét azzal indokolta, hogy a peres felek és a perben nem álló **M. Rt.** között létrejött szerződéses jogviszonyból eredő elszámolás elemi közül a felperes által érvényesített egyetlen elem önmagában nem emelhető ki, annak jogalap nélküli gazdagodás jogcímén való követelése nem lehetséges. Utalt arra is, hogy az alperes a bíróság jogerős ítélete alapján jutott hozzá egy költségelemhez, ilyen módon gazdagodása nem minősülhet jogalap nélkülinek.

A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban azt rögzítette, hogy nem volt megállapítható a felperes által a perben előadottakból, hogy konkrétan mely felek között létrejött, milyen szerződés érvénytelenségének megállapítását kéri. A másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában a felperes sem tényállítási, sem bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

A harmadlagos kereseti kérelmet azért utasította el, mert megállapította, hogy az igény elévült.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és a kereset teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve, hogy kötelezze a bíróság az alperest 4.652.739 forint jogalap nélküli gazdagodás és annak 2010. szeptember 27-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamata, valamint perköltség megfizetésére. Hivatkozott arra, hogy másodlagos kereseti kérelmet nem terjesztett elő, a kereset jogcímét jelölte meg vagylagosan eredeti állapot helyreállításában.

A tényállás körében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg, hogy a felperes a **R. Kft.** jogutódja, ugyanis a **R. Kft.** esetében csak névváltozás történt, valamint azt is, hogy az alperes jogelődje 2006. április 25-én felhívást küldött volna a **M. Rt-nek**, ugyanis ugyanezzel a dátummal a **M. Rt.** írt levelet számlarendezés tárgyában az alperesnek. Előadta, hogy a ... Városi Bíróság előtt szám alatt jelen per alperese által kezdeményezett per oka helyesen az

volt, hogy a **M. Zrt.** az alperes követelését közvetlenül nem egyenlítette ki. A **sz.-i** perre okot az szolgáltatott, hogy a **M. Zrt.** közvetve jelen per felperese útján a kereseti kérelem szerinti répaelszámolás keretében teljesített, amelyet jelen per alperese nem vett tudomásul. A közvetett teljesítést első fokon a ... Városi Bíróság ugyan megállapította, de a fellebbezés eredményeként a másodfokú bíróság kötelezte a **M. Zrt-t** 4.652.739 forint tőke és járulékai megfizetésére, amelyet a **M. Zrt.** jelen per alperes felé teljesített is, ezért az alperes a 4.652.739 forint összeghez hozzájutott a **sz.-i** per eredményeként és a jelen per felperese által készített cukorrépa elszámolás keretében is.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem mellőzhette volna a kereseti kérelem alapján a kereset alapjául szolgáló elszámolás, illetőleg a felek között létrejött szóbeli megállapodás részletes vizsgálatát. Sérelmezte, hogy a felperes által készített elszámolás helyességének megállapítására általa indítványozott igazságügyi szakértői bizonyítást az elsőfokú bíróság a felperes indítványa ellenére mellőzte.

Utalt arra, hogy a felek és a perben nem álló **M. Rt.** között érvényesen, írásban a keresetlevélhez F/1. alatt csatolt megállapodás jött létre, amely azonban nem terjed ki az F/2. alatti alperesi silózási költség F/3. alatti közvetett teljesítésére, amelyre tekintettel azonban a peres felek közötti 2005. évi cukorrépa vételárának elszámolása keretében a felperes által az alperes részére jóváírt 4.652.739 forint összegnek nincs érvényes jogcíme.

Hivatkozott arra, hogy a peres felek között létrejött mezőgazdasági termékértékesítési szerződés 9.§ 12. pontja kizárta e szerződéses kapcsolat írásbeli alakot nélkülöző módosítását, ebből következően a peres felek közötti - az alperes által a **M. Zrt.** irányában kibocsátott F/2. alatti silózási szolgáltatás ellenértéke teljesítésére vonatkozó - szóbeli megállapodás érvénytelen. Az érvénytelenség oka alaki hiányosság, amelyre tekintettel a felek szóbeli megállapodása semmis. A semmis szerződés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat, ezért a Ptk.237.§-a szerinti jogcímen is megalapozott volt a kereseti kérelem. Kifogásolta végül a számadási kötelezettség megállapítása iránti kereset elévülés miatti elutasítását.

Másodlagosan felvetette az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasításának lehetőségét is a perköltségre is kiterjedő hatállyal.

Külön is sérelmezte fellebbezésében az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését, hivatkozva arra, hogy eredetileg előterjesztett kereseti követelésében 4.652.739 forint összeget jogalap nélküli gazdagodás címén, 24.426.880 forintot kárpótlás címén követelt, a kárpótlás címén előterjesztett keresetét azonban még a keresetlevélnek az alperes részére történő kézbesítése előtt leszállította. Az alperesnek erre a kereseti követelésre érdemben nem kellett nyilatkoznia, ezért az 1.000.000 forint összegű elsőfokú eljárásban megállapított perköltség téves és eltúlzott.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokai alapján. Hivatkozott arra, hogy a felperes kereseti kérelme két részből tevődött össze, egyrészt a 4.652.739 forintos jogalap nélküli gazdagodás iránti, másrészt a 24.426.880 forint kárpótlás iránti követelésből, ezért az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg ezek alapján a pertárgy értékét, és helyesen határozott a perköltség mértékéről is. Ez pertárgy érték alapozta meg egyébként a Pp.23.§ (1) bekezdés a) pontja alapján a törvényszék hatáskörét is.

A fellebbezés a per főtárgya tekintetében nem megalapozott, a perköltség vonatkozásában megalapozott.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást és az elsőfokú ítélet jogi indokolását teljes egészében mellőzi és e helyett az ítéletet az alábbiak szerint indokolja:

Az elsőfokú eljárásban beszerzett és becsatolt okirati bizonyítékok, a felek nyilatkozatai, valamint a ... Városi Bíróság számú iratai alapján a másodfokú bíróság az alábbi tényállást állapította meg:

Az alperes jogelődje, a **K. Zrt.** volt. Az alperes jogelődje és a perben nem álló **M. Zrt.** a perbeli időben cukorrépa termeléssel is foglalkozó mezőgazdasági vállalkozások voltak. A felperes (korábbi nevén **R. C. Kft.**) pedig - többek között az alperes jogelődje és a **M. Zrt.**, mint tagok által végzett cukorrépa termelés integrálásával foglalkozó gazdálkodó szervezet, amely a tagok által termelt cukorrépának a gyár részére történő átadásáig, illetőleg az árbevétel elszámolásáig végezte a termelés és az értékesítés szervezését.

A felperes és az alperes jogelődje között 2005. május 13. napján jött létre cukorrépa mezőgazdasági termékértékesítési szerződés 3.529,2 tonna cukorrépa vonatkozásában.

2005. szeptember 13. napján a **M. Rt.**, valamint az alperes jogelődje (a keresetlevélhez F/1. számon csatolt) megállapodást írtak alá, amelyben a **M. Rt.** vállalta, hogy az alperes termelő által 90 hektáron termelt cukorrépáját betakarítja és a kijelölt depo helyre szállítja. A betakarítás költségét 60.000 forint/hektár + ÁFA-ban határozták meg, a depo helyre szállítás költségét pedig 400 forint/tonna + ÁFA-ban. Az alperes a megállapodásban vállalta, hogy a betakarítási költséget és az egyéb megállapodásban foglaltakat a cukorrépa árbevételből engedményezi a betakarítógép tulajdonosára, azaz a **M. Rt.-re**. A megállapodás az egyéb megállapodások szerződési pontban rendelkezést nem tartalmazott. A megállapodást 2005. szeptember 13. napján záradékkal is ellátták, amelyet a felperes írt alá és amelynek aláírásával a felperes kijelentette, hogy az engedményezéssel érintett összeget az engedményező és a közöttük fennálló szerződés teljesítése esetén az engedményezett **M. Rt.** „számláján megjelölt bankszámlájára utalja”.

2005-ben - az előző évhez hasonlóan - az alperes jogelődje végezte a **M. Zrt.** siló kukoricájának betakarítását és silózását, a **M. Zrt.** pedig elvégezte az alperes jogelődje cukorrépájának betakarításával és szállításával kapcsolatos feladatokat. Az alperes jogelődje a silózási munkát 2005. szeptember 28-a és október 5-e között elvégezte, a teljesítésről (a keresetlevélhez F/2. számon csatolt) a 4.652.739 forint összegű vállalkozói díjról szóló 2005. október 28. napján kelt és ugyanazonnap esedékes átutalásos számlát állította ki.

A **M. Rt.** a saját szolgáltatásáról 2005. november 16-án és december 5-én állított ki számlát. Fizetési módként az első számlán átutalást, a másodikon „egyéb” fizetési módot tüntetett fel.

A számlák alapján fizetés egyik fél részéről sem történt. A felperes az alperes jogelődjével a cukorrépa mezőgazdasági termékértékesítési szerződés alapján elért árbevétellel több részletben számolt el. Első ízben 2005. november 7-én készített előlegelszámolást (F/3), amelyben az alperes jogelődjét megillető 13.809.543 forint cukorrépa előlegén kívül az alperes jogelődje részére 4.652.739 forintot is jóváírt a **M. Rt.** részéről az alperes jogelődjének járó silózás ellenértéke címén. A cukorrépa mezőgazdasági termékértékesítési szerződés alapján a felperes és az alperes között a további előlegelszámolásra 2005. november 30-án, a végelszámolásra 2006. január 30-án került sor az első előlegelszámolás figyelembevétel.

A felperes a közte és **M. Rt.** között létrejött cukorrépa mezőgazdasági termékértékesítési szerződés alapján a **M. Rt.**-vel 2006. február 16-án számolt el véglegesen (... Városi Bíróság ... szám). A végelszámolásban a **M. Rt.** kötelezettségei között a felperes elszámolta és levonásba helyezte a **M. Rt.**-nek járó követelések összegéből az alperes jogelődje javára járó 4.652.739 forint silózási ellenértéket.

Az alperes - tagadva a felperes közreműködésével való elszámolásra vonatkozó megállapodás létrejöttét - keresettel fordult a **M. Zrt.** ellen 4.652.739 forint vállalkozói díj és annak 2005. október 29-től járó kamatai és perköltség megfizetése iránt. Az első fokon eljárta ... Városi Bíróság a .../44. számú ítéletével a keresetet elutasította, a perben másodfokon eljárta ... Bíróság a felperes fellebbezése folytán hozott számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest a kereset szerint marasztalta, megállapítva, hogy nem nyert bizonyítást a perben, hogy a felek között szóbeli megállapodás történt arra, hogy a felperesnek az alperessel szemben fennálló követelését a cukorrépával kapcsolatos elszámolás körébe bevonják. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A ... Bíróság ítélete folytán 2009. szeptember 23. napján jogerőre emelkedett ítélet alapján a **M. Zrt.** az alperes felé az ítéletben foglalt marasztalás és kamatai összegét megfizette.

A **M. Zrt.** igazgatóságának elnökeként és a felperes ügyvezetőjeként **V.** 2010. szeptember 24-én írásban szólította fel az alperes jogelődjét 4.652.739 forint és annak 2005. november 9-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére a felperes javára, állítva, hogy a felperes az alperes 2005. október 28. napján kelt számlája szerinti 4.652.739 forintot az alperes javára, annak 2005. évi répaelszámolásában jóváírta, a **M. Zrt.** ugyanezen összeggel való megterhelése mellett, ezért a **M. Zrt.**-nek a jogerős ítélet alapján történt közvetlen teljesítése folytán a fenti összeggel az alperes jogelődje jogalap nélkül gazdagodott. 2011. június 15. napján a felperes a fizetési felszólítást az alperes felé megismételte.

A felszólítás eredménytelenségére tekintettel 2011. augusztus 4. napján a felperes keresetet terjesztett elő az alperes ellen 4.652.739 forint jogalap nélküli gazdagodás és annak 2010. szeptember 27-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamata, valamint 24.426.880 forint kárpótlás és perköltség megfizetése iránt a **C. Bíróságon**. A **C. Bíróság** a perre hatáskörének hiányát állapította meg és a keresetlevelet a Pp.23.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel áttenni rendelte a **P. Bírósághoz** (névváltozás folytán **B. Törvényszékhez**). 2012. április 10. napján érkezett .../3. számú beadványában a felperes keresetét módosította, kereseti kérelmét kizárólag jogalap nélküli gazdagodás címén terjesztett elő 4.652.739 forint és annak 2010. szeptember 24-től a kifizetésig járó késedelmi kamatai és perköltség megfizetése iránt.

2013. január 23. napján érkezett beadványában a felperes a kereseti követelésének jogalapját másodlagosan a Ptk.237.§-ában jelölte meg hivatkozva arra, hogy a peres felek közötti, az F/2 számla alapjául szolgáló silózási szolgáltatásra vonatkozó megállapodás szóban kötött, amelyet az alperes tagadott, a felperes bizonyítani nem tudott, ezért az érvénytelen szerződésnek minősül.

A keresetlevelet a **B. Törvényszék** az első tárgyalásra szóló idézéssel együtt az alperes részére megküldte, az alperes azt 2013. március 26. napján vette kézhez.

Az elsőfokú eljárásban 2015. április 28-án megtartott tárgyaláson a felperes által .../F/1. számon becsatolt előkészítő iratban kérte továbbá a felperes az F/3-4., F/5-6., F/7-8. és F/9. alatti elszámolások helyességének megállapítását, és ennek eredményeként a számadás kiegyenlített maradványaként mutatkozó 4.652.739 forint visszafizetésére, valamint ezen összeg 2010.

szeptember 27. napjától a teljesítés napjáig terjedő időre számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére kötelezni az alperest.

Az így megállapított tényállás alapján a kereset nem megalapozott.

A Ptk.(1959. évi IV. törvény) 361.§ (1) bekezdése szerint, aki másnak rovására jogalap nélkül jut vagyoni előnyhöz, köteles ezt az előnyt visszatéríteni.

A felperesnek az elsődleges jogcímen előterjesztett kereseti kérelméhez azt kellett volna eredményesen bizonyítania a perben, hogy az alperes az ő rovására gazdagodott, az alperes a felperes vagyonának rovására jutott vagyoni előnyhöz.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok - így a ... Városi Bíróság előtt ... számon folyamatban volt perben - a **R. Kft.** alperesi beavatkozó által 42. sorszámon csatolt, a **R.** és a **M. Zrt.** közötti 2005. évi cukorrépa elszámolás szerint a **M Rt.** kötelezettségeként a **R. Kft.** a **M. Rt.** járandóságából a **K. Zrt.** javára 4.652.739 forint silózási ellenértéket vont el.

A ... Városi Bíróság előtt folyamatban volt perben a **M. Zrt.** törvényes képviselőjeként **V.** úgy nyilatkozott (41. sz. jegyzőkönyv 2. oldal 2. bekezdés), hogy „az elszámolás rendben meg is történt, tehát a **R.**-től mi ezt az összeget megkaptuk a 4.652.739 forinttal csökkentett összegben”.

A felperes keresetleveléhez F/11. alatt csatolt fizetési felszólítást tartalmazó levél 4. bekezdésében foglaltak szerint „A **R. Kft.** az Önök (**K. Zrt.** alperesi jogelőd) PE 0189852 számlaszámú, 2005. október 28-án kelt számlája szerinti 4.652.739 forintot a **K. Zrt.** javára, annak 2005. évi répaelszámolásában jóváírta a **M. Zrt.** ugyanezen összeggel való megterhelése mellett, melyet szintén mellékelek”. A fellebbezési tárgyaláson a felperes ügyvezetője úgy nyilatkozott, hogy a **M. Zrt.** a felperessel szemben keletkezett követelését nem érvényesítette.

A fenti bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy 4.652.739 forint silózási ellenértéket a **R. Kft.** a közte és a **M. Zrt.** között létrejött cukorrépa mezőgazdasági termékértékesítési szerződés alapján a **M. Zrt.**-nek járó cukorrépa ellenértékből vonta le és ugyanezt az összeget írta jóvá a 2005. évi cukorrépa elszámolás keretében az alperes javára. A felperes a silózás ellenértékét nem a saját vagyona terhére teljesítette, hanem a cukorrépa értékesítés árbevételéből a **M. Zrt.**-nek járó cukorrépa ellenértékét ezzel az összeggel csökkentette, a ezért a jogalap nélküli gazdagodás Ptk.361.§-ában írt azt a feltételét, hogy a felperes rovására gazdagodott volna az alperes ezzel a jóváírással, a felperes a perben nem bizonyította. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a gazdagodás a **M. Zrt.** rovására történt, ezt az igényt ezért a felperes a perben az alperessel szemben nem érvényesítheti.

A másodfokú eljárásban a felperes a keresetét annyiban pontosította, hogy a **M. Zrt.** és az alperes között 2005. szeptember 13-án létrejött megállapodásból kimaradt az alperes által végzett silózás munkadíjának beszámítására vonatkozó írásbeli rendelkezés az egyéb megállapodások keretében. Az erre vonatkozó szóbeli megállapodás érvénytelenségének megállapítását azért kérte, mert a mezőgazdasági termékértékesítési szerződést írásba lehetett volna módosítani.

A felperes keresetének másodlagos jogcímével kapcsolatban a felperesnek bizonyítania kellett volna, hogy a silózás tekintetében a **K. Zrt.** és a **M. Zrt.** között olyan szóbeli megállapodás jött létre, amelyben a felek az ellenérték teljesítése körében a répaelszámolás keretében való elszámolásban állapodtak meg. Az alperes ilyen szerződés létrejöttét a **sz.-i** perben tagadta, a felperes annak

létrejöttét bizonyítani nem tudta, ezért a bíróság azt állapította meg, hogy ilyen megállapodás a peres felek között nem jött létre. A létre nem jött szerződéses megállapodás érvényessége vagy érvénytelensége a perben nem volt vizsgálható.

A Pp.123.§ szerint, ha a kereseti kérelem számadási kötelezettség megállapítására irányul, a felperes ezzel együtt kérheti az általa előterjesztett számadás helyességének megállapítását is. Megállapításra irányuló egyéb kereseti kérelemnek csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a felek jogainak alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva vagy a kötelezettség lejártának hiányában vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet.

A felperes módosított keresete nem irányult számadási kötelezettség megállapítására, a felperes ennek hiányában nem kérhette az általa előterjesztett számadás helyességének megállapítását. A számadási kötelezettség megállapítása iránt előterjesztett kereseti kérelem tekintetében a másodfokú bíróság arra is utal, hogy a Pp.123.§-a szerinti számadási kötelezettség alatt nem az egymással bármiféle szerződéses viszonyban álló felek által a szerződés alapján teljesített szolgáltatás és ellenszolgáltatás elszámolásának a kötelezettségét, hanem általában annak a félnek a törvényen alapuló elszámolási kötelezettségét kell érteni, aki más tulajdonában álló, illetőleg közös vagyont (vagyontárgyat) kezel. Ilyen törvényen alapuló számadási kötelezettség terheli pl. a Ptk.479.§-ának (2) bekezdése alapján a megbízottat a megbízóval szemben, a Ptk.265.§-ának (2) bekezdése alapján a zálogjog jogosultját a tulajdonossal szemben, a Csjt.103.§-ának (4) bekezdése alapján pedig a gyámot a gyámhatósággal szemben.

Egyéb megállapítási kereset feltételei a Pp.123.§ fent idézett rendelkezése alapján szintén nem állnak fenn, a felperes jogai megóvása érdekében megállapítás nem szükséges, az adott tényállás alapján marasztalásra irányuló kereseti kérelem terjeszthető elő, amely tekintetében azonban a felperes keresetösségi joggal nem rendelkezik.

Az elsőfokú bíróság által ítéletében kifejtettekkel összefüggésben a másodfokú bíróság arra utal, hogy az elévülés szabályai a megállapítás iránti kereset elbírálása során nem érvényesülnek (BH 2008.162.).

A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt indokoktól eltérő, fenti indokok alapján a másodfokú bíróság a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyta.

Alaposnak találta ugyanakkor a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a perköltségviselés körében. A perindítás hatályai a keresetnek az alperessel való közlésével állnak be (Pp.128. §). A felperes a keresetlevél alperes részére történt kézbesítése előtt szállította le a keresetét, ezért a pertárgyérték helyesen 4.652.739 forint volt. Erre tekintettel az ezután a pertárgyérték után a Pp.78.§ (1) bekezdése, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése és 4/A. §-a alapján megállapítható ügyvédi munkadíjra szállította le a másodfokú bíróság a felperest terhelő, alperesnek fizetendő elsőfokú eljárásban felmerült perköltség összegét, a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján.

A sikertelenül fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet, és a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján viselni tartozik a fellebbezésére lerótt fellebbezési eljárási illetéket, valamint az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapította meg.

Pécs, 2016. január 14.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró